

Побудова довіри до влади – основа успіху міста

Житомир – це кращий приклад, як залучати інвестиції в місто. Іноземні інвестори переконані – сьогодні у українських підприємців та бізнесменів необхідно виховувати європейську культуру ведення бізнесу: прозору, позбавлену корупції. Які ж переваги має Житомир і чим це місто може привабити інвесторів з-за кордону? Про це нам розповів **Микола Костриця**, директор департаменту економічного розвитку Житомирської міської ради.

– Пане Миколо, що Вас, як активну людину, громадського діяча і науковця привело на посаду державного службовця?

– До роботи в органах місцевого самоврядування я багато років викладав в університеті. Також працював у туристичному бізнесі, очолював ряд громадських організацій. Але коли почали відбуватися суттєві перетворення в країні, я відчув певну відповідальність. Зі сторони дивитись – добре, але треба брати в державотворенні активну участь. Сьогодні вистачає активістів, які багато говорять і критикують, а людей, які починають робити в епоху змін, катастрофічно бракує.

– Ви очолили департамент економічного розвитку Житомирської міської ради. Чи створювали Ви нову команду з тих, з ким комфортно і результативно працювати?

– Так, наш департамент суттєво поміняв свій кадровий потенціал. За цей час у нас з'явилися дуже молоді люди, досвід-

чені спеціалісти. Насправді, у мене часто запитують: «Як тобі там працюється, які проблеми»? Найбільша проблема – це наявність співробітників, які хочуть брати на себе непросте завдання: змінювати себе, змінювати місто, змінювати країну. Пошук нових людей – процес дуже непростий і довгий. По суті, перші дев'ять місяців у нас працювало (замість передбачених штатним розкладом двадцяти) п'ять, шість, максимум дев'ять чоловік. Але незважаючи на невелику кількість людей, в цьому році ми запустили ряд нових проектів, які до цього в місті ніколи не робились.

– На цю посаду Ви прийшли зі своїми ідеями і напрацюваннями. Розкажіть, будь ласка, про свої плани та про вже втілені проекти.

– Насправді, ми маємо амбітні цілі й мрії. Дійсно, що не всі вони досягаються і не так швидко, як цього хотілося. Признаюсь, я би хотів, щоб дещо з задуманого було реалізоване цього року, але не все виходить швидко. За цей період ми зробили декіль-

ка речей, якими вже можна пишатись. Це проект «Бюджет участі», на сьогодні йде етап перевірки бюджетних пропозицій. «Бюджет участі» – це можливість вирішення і розподілу бюджетних коштів безпосередньо громадою. Тобто люди подають свої ідеї, потім будуть за них голосувати, а найпопулярніші проекти будуть втілені міською радою. Таке ніколи не робилось в Україні, лише минулого року декілька міст розпочали цей проект, цього року Житомир до них приєднався.

Навесні організували форум роботодавців. Масштабний ярмарок професій між владою і навчальними закладами про те, кого ми готуємо, скільки нам потрібно фахівців, чому вони не такої якості, як хотілося, де знайти роботу. Житомиряни змогли ознайомитися з тими десятками і сотнями вакансій, які є в місті. Найголовнішим стало окреме спілкування між профтехучилищами і роботодавцями, деякі до цього часу навіть не знали про існування одне одного. І таке було.

Нещодавно в рамках інтегрованого розвитку міст в Україні ми провели урбаністично-культурний захід «Майстерня міста». Даний захід проходив у форматі міських діалогів про те, як житомиряни бачать місто, своє майбутнє, яким воно має бути. Жителі представляли власні громадські ініціативи, напрацювання в різних сферах: екологія, благоустрій, міська мобільність, творчість, зона дітей і так далі. Тобто це ті речі, які кардинально змінюють сприйняття: можна виходити і спілкуватися один з одним і з чиновниками, спільно планувати, яким ми хочемо бачити Житомир.

У нас пройшов фестиваль «У пошуках Made in Ukraine» – це перший захід національних виробників, що вийшов за межі Києва. Першим містом став Житомир, що свідчить про певне сприяння з боку міської влади просувати вітчизняне. Також реалізується декілька міжнародних проектів у сфері енергоефективності, написанні стратегії розвитку Житомира. Ідей дуже багато, але наскільки швидко ми будемо просуватись, залежить не тільки від нашого департаменту, а й від роботи всієї міськради та від конструктивної проактивності житомирян. Тут потрібні спільні зусилля.

– *Пане Миколо, Ви заговорили про міжнародну співпрацю. З ким Житомиру комфортно працювати? З якими країнами і містами вже підписані договори про співробітництво?*

– Житомир працює по ряду проектів з енергоефективності з такими компаніями і фондами, як GIZ, НЕФКО, SECO (Департамент з Економічного співробітництва швейцарського уряду) та іншими. В першу чергу, це енергоефективність у сфері бюд-

жетних будівель (садочки, школи), і тут маємо певні напрацювання, яких не мають інші міста України. До нас приїжджають вивчати цей досвід. Також наголошуємо на енергоефективності приватного житла. Акцентуємо на тому, що економити і заощаджувати треба.

Сьогодні існує ряд програм, наш департамент має відповідні компетенції і фахівців, які можуть проконсультувати, як правильно здійснювати енергозберігаючі заходи.

Як я вже говорив, по написанню інтегрованої стратегії розвитку міста ми співпрацюємо з німецькою урядовою компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (програма, яка фінансується урядами Німеччини і Швейцарської Конфедерації). З Польсько-українською фундацією ПАУСІ, розпочали проект «Бюджет участі». Днями пройшла зустріч за програмою IQ energy. Це програма підтримки фінансування заходів з енергоефективності в житловому секторі України. Вона розроблена ЄБРР, фінансується Партнерством Е5Р та Швецією, за підтримки ЄС. В її основі кредитування і грантова підтримка товарів, які можуть купувати домогосподарства та ОСББ.

Нещодавно міський голова Житомиру Сергій Сухомлин відвідав польське місто Битом, де була підписана угода про побратимство.

Щодо навчальної сфери, то за підтримки міжнародних партнерів нам вдалося ре-

алізувати декілька навчальних модулів для працівників міськради. Тому тут широке поле для діяльності.

– На сьогодні Житомир дуже привабливий для інвесторів. Як міська влада виходить на потенційних бізнес-партнерів?

– Житомир не можна вирвати із загальноукраїнського контексту. Скажемо відверто, що сьогодні Україна далеко не в перших рядах інвестиційних рейтингів, і тут у цілому нам як державі нема чим пишатися. Але тим не менше спостерігається певний інтерес з боку іноземних компаній до України. Протягом цього року ми вже мали не одну зустріч з інвесторами з Німеччини, Австрії, Італії та інших держав, які розглядають можливість інвестицій в Україну та в Житомир зокрема.

Житомир приваблює інвесторів своїм географічним розташуванням. Безперечно, ми маємо зручні транспортні коридори: до Євросоюзу – 480 км, 140 км – до столиці, міжнародна траса, дешева робоча сила. Насправді, Китай для іноземних інвесторів став дуже дорогий, а Україна може певним чином зайняти цю нішу. В той же час нас якісно відрізняє достатня кваліфікація робочої сили. Наприклад, в галузі ІТ у Житомирі працюють декілька високотехнологічних компаній, які продають свій товар і послуги з аутсорсингу на експорт. Також ми працюємо над запуском індустріального парку. Саме це дозволить інвестору зайти в Житомир із меншими перешкодами. Мова йде про земельну ділянку в районі аеропорту, біля траси на Київ. Це 24 га, які виділені під індустріальний парк. Наразі документи проходять реєстраційну процедуру в Міністерстві економіки, триває робота щодо проведення комунікацій. У рамках індустріальних парків інвестори отримують певні невеличкі преференції, що також може приваблювати їх.

– До кого потрібно звертатися потенційним інвесторам щодо інформації про ділянку біля аеропорту та для зменшення бюрократичної тяганини?

– Звичайно, в департамент економічного розвитку міської ради. У нас розширюється відділ інвестицій. Ми організуємо всі зустрічі з потенційними інвесторами, знайомимо з земельними ділянками, які може надати місто. Окрім того, показуємо ті земельні ділянки, які є в приватній власності, але потенційно можуть розглядатись інвесторами як об'єкти для вкладення коштів.

У тому числі наш аеропорт є першим приватним аеропортом такого масштабу в Україні. Департамент виступає комунікатором між владою і бізнесом, аби спільно розвивати і залучати в місто інвестиції, причому незалежно іноземні чи закордонні. Ми радіємо будь-якому інвестору і будемо докладати всіх зусиль у межах наших можливостей та компетенцій.

– Ваше бачення Житомира в майбутньому?

– Безперечно, є ряд труднощів, з якими стикається міськрада в цілому, місто і держава, але тим не менше ми не сидимо на місці. Ми прагнемо зробити те, що можемо. По-перше, це побудова певного середовища довіри між бізнесом і владою, між громадянами і владою, між бізнесом одне до одного. Проведені нами заходи підтверджують правильність обраного нами шляху. По-друге, ми хочемо створити агенцію розвитку міста. Це інституція, яка допоможе більш ефективно шукати грантові можливості, залучати технічну міжнародну допомогу, активно спілкуватися з потенційними інвесторами. На превеликий жаль, працюючи в міськраді, ми дуже часто стиснуті різними бюрократичними перепонами, на все не вистачає часу, людського ресурсу та й «кругообіг паперів у природі» забирає багато сил.

Подібні інституції, які успішно працюють у багатьох країнах світу і вже є в Україні, створюють інституційну спроможність міста супроводжувати проекти розвитку. Жити одним днем і вирішувати нагальні проблеми для мене є латанням дірок, яке не змінює якість життя. Така робота не для майбутнього.

Агенція розвитку і ті проекти, які зараз започатковані в міськраді, спрямовані на довгострокову ідею та цілі. Тільки тоді ми зможемо говорити про системний і сталий розвиток, якого прагнемо. Ми намагаємось розвінчувати міф стратегічної короткозорості, працюємо над місією міста: яким воно має бути через десять-п'ятнадцять років і що нам потрібно для цього зробити.

Спілкувалась Людмила ЛОБАЧОВА,
Житомир

